

MØNTEN

Medlemsblad for Frederikssund Møntklub

46. årgang

2023

Nr. 4

Kommende klubmøder i 2023

4. september	18. september	2. oktober
16. oktober	6. november	20. november
4. december		

**Mødested på Pedersholm Indgang A lokale S.75 kl. 19
Roskildevej 161, Frederikssund**

Møntklubben's Bestyrelse

Formand: Helge Bojsen-Møller 40 45 85 05
e:mail: helge.moenten10@gmail.com

Kasserer: Leif Poulsen 40 42 26 75
Sparekassen Sjælland konto nr. 0523 132374

Ordinære medlemmer:

Sven Åbjerg60 60 02 70
Ole Nilsson24 20 65 21 e:mail: olenil@live.dk
John F. Nielsen40 29 52 83 e:mail: jfnielsen02@gmail.com
Peter B. Johansen.....28 83 16 92

Redaktør: Peter B. Johansen - e:mail: peterbygballer@yahoo.dk

Indbetaling af kontingent kan foretages enten ved indbetaling til Møntens konto i Sparekassen Sjælland, se ovenfor, eller direkte til kassereren på MobilePay 40 42 26 75.

Anvisningssalg: Ved hvert medlemsmøde udbydes et antal numismatiske objekter ved auktion. Lister over auktionsemner og datoer findes inde i klubbladet. Eftersyn finder sted umiddelbart ved mødets start, og det er kun fuldgældige medlemmer, der kan byde på foreningens auktioner. Det er ikke tilladt at byde på egne lots.

Ved hammerslag betaler køber 2 kr./lot og sælger afkræves et auktionsgebyr til foreningen på 5%, dog højst 200 kr/lot. Købte og solgte emner afregnes direkte med kassereren efter auktionen, eller efter aftale.

Brevbud modtages ved indtelefonering til formanden.

Formanden har ordet

Hej sommer møntvenner

Så nærmer efterårssæsonen sig med raske skridt. Bestyrelsen håber I har nydt den dejlige sommer og varmen!!! Som I kan se i dette blad har Peter ikke ligget på ryggen i solen. Endnu et blad er kommet til verden og er udsendt i god tid før vores første møde i september. Det indeholder datoerne på alle mødedage for efterårssæsonen.

Desværre har vi mistet endnu et af vores medlemmer. Den 3. juni fik jeg mail fra Kims søn Peter Lefolli. Jeg tillader mig at vise Peters Lefollis Hilsen til jer alle her. Peter skriver: Jeg ved ikke om du ved det, men min far sov ind d. 7 maj, jeg fandt ham siddende i stolen søndag morgen. Jeg vil takke jer alle for en god tid han havde i møntklubben. Han holdt rigtig meget af at komme hos jer. MVH Peter Lefolli

Jeg vil tilføje, at jeg bestemt synes, at han trivedes i klubben, hans hyggelige rare væsen og hans punktlighed, hans spørgelyst og hjælpsomhed. Altid mødte han op samtidig med Sven en halv time før start. Vi vil savne ham: Æret være hans minde.

Ved det sidste møde i foråret udleverede Peter et fantastisk værk i tre bind om sammenligningspriser af danske årgangsmønter mellem nyere danske møntkataloger (se inde i bladet). Et fantastisk arbejde med et meget fint resultat, samtidig er det jo en afkrydsningsliste. Utrolig stort og smukt arbejde. Tak Peter, det kalder jeg et godt initiativ.

Jeg håber efterårssæsonen vil give os mange hyggelige timer sammen med vores skønne hobby. Bestyrelsen håber, at I vil gøre alt hvad I kan for at finde nye medlemmer og materialer til vores salg af mønter på møderne. Husk det er også bytteaftener.

Tilslut vil jeg ønske velkommen til vores nye medlem nr. 16 Ole Munk, som tidligere har været medlem i møntklub på Bornholm.

Helge

Sammenligning af vurderingspriser for danske årgangsmønter mellem nyere danske møntkataloger

Som nævnt i forrige klubblad 3/2023 er udgivelsen af Siegs mønt- og seddelkataloger ophørt. Sidste møntkatalog er fra 2018 (SIEG) og sidste seddelkatalog fra 2014. Ophøret har indtil videre medført, at 2 nye møntkataloger har set dagens lys. Danmarks Mønter 1808-2022 incl. Dansk Vestindien fra Roskilde Mønt- og Frimærkehandel (ROSK), som er udgivet i bogform og koster kr. 198, og on-line møntkataloget.dk fra Dansk Numismatisk Forening, som er udgivet digitalt og er gratis at benytte. Danmarks Mønt- og Seddelkatalog 2022, som udgives af AFA i et lille hæfte (AFA) kan fortsat erhverves, nu i 45. udgave til kr. 99.

For at lette sammenligningen af priser mellem de forskellige møntkataloger er der for årgangsmønternes vedkommende udarbejdet nogle små hæfter i A5 format. Hæfte I indeholder Christian IX (1873-1906) og Frederik VIII (1906-1912), 24 sider. Hæfte II indeholder Christian X (1912-1947), 40 sider, og hæfte III indeholder Frederik IX (1947-1972), 32 sider. Se eksemplet nedenfor.

<u>Mønt</u> Katalog	Kvalitet				
	0	01	1+	1	1÷
<u>1 øre 1874</u>	□	□	□	□	□
SIEG	800	375	200	70	25
ROSK	1.000 ↑	400	200	50 ↓	-
AFA	-	500 ↑	200	60	-
DNF	800	250 ↓	125 ↓	35 ↓	10 ↓
<u>1 øre 1875</u>	□	□	□	□	□
SIEG	1.200	500	225	75	25
ROSK	2.200 ↑	850 ↑	450 ↑	60	-
AFA	-	550	250	85	-
DNF	2.300 ↑	800 ↑	350 ↑	50 ↓	10 ↓
<u>1 øre 1876</u>	□	□	□	□	□
SIEG	20.000	12.000	6.500	4.000	2.000
ROSK	20.000	12.000	5.000	2.500 ↓	-
AFA	-	12.000	7.500	4.000	-
DNF	15.000 ↓	10.000	6.000	4.000	1.500 ↓

Priser der afviger ± 25 % eller mere fra Sieg 2018 er angivet med fed type og med en pil op $\uparrow$ eller ned $\downarrow$, der viser, om prisen er steget eller faldet. Det er måske ikke så interessant om en mønt i kvalitet 1÷ er steget fra 10 til 15 kroner (50% $\uparrow$), men selv mindre absolutte ændringer er vist for fuldstændighedens skyld.

Har man erhvervet en mønt kan den afkrydses i den firkantede check boks. Er mønten erhvervet i f.eks. kvalitet 01-1+ kan begge check bokse afkrydses.

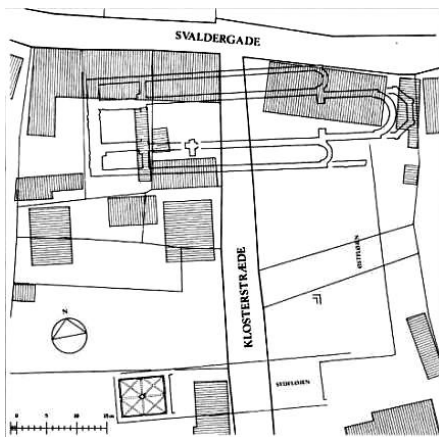
Der er nogle indholdsmæssige forskelle mellem de respektive kataloger. AFA er et lille handy katalog med afkrydsningsliste, lige til inderlommen, men angiver for årgangsmønternes vedkommende alene priser for kvalitet 01, 1+ og 1. Dog angives for erindringsmønter og temamønter kvalitet 0, 01, og 1+.

SIEG og ROSK er begge udgivet i samme bogformat og anfører priser for kvalitet 0, 01, 1+, 1 og 1÷, og 0, 01, 1+ og 1, henholdsvis. DNF har indskrevet plads til, at der kan anføres priser i alle kvaliteter også i M (medaljepræg) og kvalitet 2. Her kan man også finde eksempler på overprægningsvarianter, f.eks. 1 øre 1897 på 1894.

DNFs on-line møntkatalog vil formentlig på sigt blive den mest komplette fortegnelse over alle danske mønter. Og så er fortegnelsen indtil videre gratis at tilgå, det fordrer selvfølgelig noget hardware (PC, Laptop, evt. Printer) og en Smartphone eller iPad, hvis man gerne vil have adgang til fortegnelsen herunder ved møntmesser og møder i møntklubben.

Mønttyper under Erik Ejegod – hans liv og levned – kort fortalt

Erik Ejegod regerede fra 1095-1103. Han var den fjerde af Svend Estridsens fem sønner, der alle blev danske konger; de øvrige sønner var Harald Hen (1076-1080), Knud den Hellige (1080-1086), Oluf Hunger 1086-1095 og Niels (1104-1134). Ifølge Saxo betyder hans tilnavn Ejegod '**den evigt gode**', og hentyder til, at Erik opretholdt loven og straffede de stormænd, som forgreb sig på det almindelige folk. Lokalhistorisk er Erik Ejegod interessant, idet han er født i Slangstrup og beordrede opførelsen af en vældig stenkirke på det sted, hvor han efter sigende blev født i år ca. 1056. I 1945 og 1973 blev der foretaget en række mindre arkæologiske udgravninger i det ældste Slangstrup, og kirkens grundplan kom for en dag (*Figur 1*). Kirken var 51 m lang og godt 17 m bred og mindede om Roskilde Domkirke. Efter reformationen i 1536 blev kirken nedrevet, og materialerne solgt til opførelsen af Frederiksborg Slot i Hillerød.

Figur 1 På det sted hvor Svend Estridsens kongsgård lå i Slangstrup lod Erik Ejegod opføre en meget stor frådstenskirke med to tårne, som senere blev klosterkirke for det Cistercienser-nonnekloster, som Valdemar den Store lod anlægge der. Under husene, haverne og asfalten i Svaldergade og Klosterstræde ligger mange meget store ruiner fra både kirken og klosteret, som er veldokumenterede af både arkæologer og historikere.

Erik Ejegod er senest beæret med opstilling af en granitstatue foran det daværende Slangerup Rådhus (*Figur 2*).

Figur 2. Joseph Salamons 3,2 meter høje og 4,5 ton tunge monument i svensk granit af Erik Ejegod blev opstillet i anledningen af 900 året for hans kroning. Blandt deltagerne i indvielsen var også en gruppe nordiske, katolske biskopper, som dermed markerede, at det i sin tid var Erik Ejegod, der havde bevæget paven i Rom til at flytte bispesædet for de nordiske lande fra Bremen i Tyskland til Lund i Skåne. Monumentet blev indviet i 1995 af HKH Prinsesse Benedikte.

Erik besluttede i 1103 sammen med sin dronning Bodil Thrugotsdatter at drage på pilgrimsfærd til Jerusalem, som i 1099 under det første korstog var blevet tilbageerobret fra muslimernes besættelse. Erik rejste med sit store følge over Novgorod i Rusland og besøgte kejseren af det byzantinske rige i Konstantinopel (Miklagård). Han nåede dog aldrig Jerusalem, men døde på Cypern, hvor han blev begravet. Hans gravsted er ukendt. Dronning Bodil derimod nåede frem til Oliebjerget, hvor også hun døde. I 1886 blev der i Slangerup, på initiativ af byens Kingoforening, opsat en mindesten, der i 1922 fandt sin nuværende placering på Hestetorvet i byen (*Figur 3*).

Kort inden sin død lykkedes det Erik med pave Urbans velsignelse at oprette et selvstændigt dansk ærkebispesæde i Lund. Ærkebiskop Asser, som Oluf Hunger havde udnævnt til biskop i Lund, blev nu Nordens

første ærkebiskop. Ved samme lejlighed udvirkede Erik at få helgenkåret sin bror Knud den Hellige.

Figur 3. Mindestenen for Kong Erik Ejegod og Dronning Bodil blev rejst af Kingoforeningen i 1886. Bodil var datter af Thrugot Ulfen Fagerskind og Thorgunna Vagnsdatter. Indskrift: ERIK EJEGOD - KNUD LAVARDS FADER - VALDEMARERNES STAMFADER - FØD I SLANGERUP - DØD PÅ CYPERN 10. JULI 1103 - BODIL THORGOTSDATTER - HANS DRONNING - NAAEDE DET HELLIGE LAND - OG DØDE PAA OLIEBJERGET.

Inden Erik Ejegods mønttyper gennemgås beskrives kort den danske udmøntningshistorie under Svend Estridsens sønner. Udgangspunktet for udmøntningen var altid vægtenheden mark. En nordisk sølvmark vejede 218,31 g, og det var den mængde sølv, der udgjorde grundlaget for udmøntningen (*Hauberg 1900, s. 149-150*). Marken deltes yderligere i 8 øre, der igen deltes i 3 ørtug. Begge disse enheder var regneenheder og blev ikke slået som mønter. Man slog kun penningen. Haubergs vægtstudier af bevarede eksemplarer tyder på, at man varierede med 10, 12 eller 16 penning pr. ørtug, hvilket giver 240, 288 eller 384 penning på en mark, og en idealvægt for penningene på henholdsvis 0,91 g, 0,76 g og 0,57 g.

Som udgangspunkt var mønterne af rent sølv, men den primitive produktionsteknik betød, at lødigheden kunne svinge meget selv inden for samme mønttype. I 1100-tallets anden halvdel var lødigheden faldet

til ca. 35% (Horsnæs et al. 2018, s. 234). Man skal dog hen i anden halvdel af 1100-tallet, førend man begyndte at skelne imellem begreberne *mark sølv* og *mark penge*. *Mark sølv* er baseret på vægt, og *mark penge* er baseret på pålydende værdi, der ikke nødvendigvis er ensbetydende med den tilsvarende vægt (Poulsen 2016, s. 119-120). Udvandingen af sølv i penningen førte til kongemagtens optagelse af store lån, pantsætning af store dele af Danmark til de tyske grever og deraf følgende møntvæsenets sammenbrud.

Men tilbage til Erik Ejegods korte 8-årige regeringstid, hvor der kun fandtes i alt 7 forskellige mønttyper (Hauberg 1900, Holm 1962, 12, *Genoptryk*): 3 fra Lund (Figur 4), 2 fra Roskilde (Figur 5), 1 fra Ringsted og 1 fra Randers (Figur 6). Imidlertid er der blevet præsenteret nye forskningsresultater, især efter fundet af Store Frigård Skatten på Bornholm og Lundby Krat Skatten syd for Aalborg (Figur 6, se omtale senere).

De efterfølgende stregtegninger af Erik Ejegods mønter er hentet fra Poulsen 2016 incl. den nye typenummerering, SK for Skåne, SJ for Sjælland og JY for Jylland men er også angivet med Haubergs referencenummer.

Figur 4 Penninge præget i Lund under Erik Ejegod (1095-1103) (Hgb. 1-3). 1) Kronet Brystbillede, højrevendt, med Korscepter / To kronede, modvendte Brystbilleder, i Ring. 2) Kronet modvendt Brystbillede, i Ring, lejlighedsvis med Scepter / To kronede, modvendte Brystbilleder, i Ring. 3) Kronet, modvendt Brystbillede, med Kors og Sværd / Guds Lam, med Kors og Bibel, hvorpå af og til læses PAX.

Det to kronede bagsidemotivet på Hgb. 1 og 2 er uden tvivl hentet fra Henrik III's mønter fra Goslar, der har Skt. Judas og Simon afbildet på

bagsiden. Mønten nød stor international popularitet og har også været forlæg for de danske typer. Motivet kan i dansk betydning muligvis tolkes som et politisk fremstød for helgenkåringen af Knud den Hellige, idet det i så fald skulle forestille ham og hans bror Benedikt, der også blev dræbt i Skt. Albani Kirke. Tolkningen baseres dog alene på indicier og argumenter.

Bagsidemotivet med Guds lam på Hgb. 3 er inspireret af kong Æthelreds (978-1016) Agnus Dei mønter fra omkring 1009. Typen vandt aldrig popularitet i England, men i Danmark blev den præget igennem hele 1000-tallet, første gang under Knud den Store (1014-1035) (*Poulsen 2016, 168*), og efterfølgende Hardeknud (1035-1042), Magnus den Gode (1042-1047), Svend Estridsen (1047-1075) m.fl.. Man kommer uundgåeligt også til at tænke på de mange senere gotlandske mønter som bærer dette Kritussymbol (*Hauberg 1891, Galster G. 1972, 69*). Lammet, gerne med korsfane, som tegn på den såvel lidende som sejrende frelser. I Johannesevangeliet kapitel 1 vers 29 omtales Jesus netop som Guds lam (latin: Agnus Dei).

Hgb. 4 / SJ3.a

Hgb. 5 / SJ4

Hgb. 6 / SJ3.b

Figur 5 Penninge præget i Roskilde (Hgb. 4 og 5) og Ringsted (Hgb. 6) under Erik Ejegod (1095-1103). **4)** Brystbillede, venstrevendt, med Strålehjelm / Ring, omgivet af fire Kuglekors. **5)** Kronet, modvendt Brystbillede, med Sværd / Dobbeltkors med et lille kuglekors over midten. Korsets arme ender i kløverblade. **6)** Brystbillede, venstrevendt, med Strålehjelm / Ring, omgivet af fire Kuglekors.

Kronen fremstilles meget forskellig. På to udmøntninger har den en formentlig fire-sidet form med to bøjler foroven (Hgb. 2 og 3); på en tredje er den derimod vistnok rund og fremstilles med lige rand og de to

bøjler (Hgb. 1). Endelig er kronen høj og med vidt udstående hængeprydelser, også kaldet *pendativ* (Hgb. 5).

På flere variationer af de to udmøntninger fra Lund og Roskilde (Hgb. 3 og 5) er omskriften forvirret. Kongens navn skrives ERIC (med blødt eller skarpt C), EIRIC og ERID. Undtagelsesvis står det alene, ellers med REX og RIX med yderligere tilføjelse af DANM, DAN, eller DAI. Af særlig interesse er omskriften "ERIC DANUM PAX", hvad enten denne betegnelse "De Danskes Fred" skal gælde den afholdte konges person eller være et udtryk for hans ønske om fred for riget (Hgb. 1) (*Hauberg 1900, 35ff*).

Hgb. 7 / JY7.a

X / JY7.b

Y / JY6

Figur 6 Penninge præget i *Randers* og *Aalborg* under Erik Ejegod (1095-1103) (Hgb. 7, X og Y). **7 og X**) Modvendt Brystbillede af en Helgen med Korsstav og løftet højre Hånd / Fugl (ørn), med løftede Vinger (Lundby Krat). **Y**) Siddende konge. Kronen har vedhæng / Kors med halvmåne for enden af hver korsarm lagt over en sfærisk firkant med kløverbåde i hver vinkel (Store Frigård) (svært læsbar, da der ikke findes stregtegning af mønten).

I 1928 blev der på Store Frigård ved Østermarie på Bornholm fundet en stor sølvskat, der vejede 1478 g. Den indeholdt i alt 1085 mønter, heraf 60 danske mønter fra kongerne Knud den Store til Niels (*Galster 1980 s. 135ff, Jensen et al. 1992, s. 268*). Fire af disse mønter dateres til Erik Ejegod, tre var præget i Lund (Hgb. 1, 2 og 3) og én var ikke kendt af *Hauberg* (*Figur 6-Y*). Det fremgår af omskriften på bagsiden, at denne mønt er præget af EDGAR i Aalborg (ALEBUR). Forsidemotivet er en lignende type fra Knud den Helliges regeringstid, mens bagsidemotivet er en nøje kopi af en mønt fra Wilhelm I af England, der prægedes 1077-1080. De stilistiske træk synes således at placere mønten tidligt i Erik Ejegods regeringstid (*Poulsen 2016, 135*).

Der skulle gå næsten 50 år inden kendskabet til Erik Ejegods jyske mønter fik et mægtigt skub fremad, da en detektorbruger i 1980 gjorde et heldigt fund i Lundby Krat syd for Aalborg: 237 mønter, heraf 118 danske og heraf var 109 jyske mønter fra Erik Ejegod. Funddateringen tyder på, at skatten er nedlagt ca. år 1100 (*Jensen et al. 1992, 262ff, Bendixen 1993*). Enestående ved fundet var, at de fleste danske mønter næsten var, hvis ikke helt, ucirkulerede mønter slået i Randers og Aalborg.

Omkring halvdelen af mønterne var Hgb. 7 med omskriften EIRIC RE på forsiden og SVNA (SUNA) som møntpræger og RANDROS (Randers) som møntsted på bagsiden. Syv mønter var præget i Aalborg (ALEB) af tre forskellige møntprægere, Edgar, Godvine og Baldvine. Men denne sidste havde også 48 mønter uden angivelse af møntsted, nogle af mønterne havde efter Baldvines navn bogstavet „i“, der ganske som i vore dage er præpositionen „i“. Resten mangler, der havde simpelthen ikke været plads til at skrive bynavnet. Tidligere kendtes der kun seks eksemplarer af Erik Ejegods jyske mønter (*Jensen 1995, 126*).

Hvor mange mønter fra Erik Ejegod findes der mon i privat eje? Vanskeligt spørgsmål at besvare, men en gennemgang af alle Bruun Rasmusens møntauktionskataloger fra 2008 til dato (*Tabel 1*) viser, at Hgb. 3, Poulsen SK 8, præget i Lund (den med Guds lam) er den altdominerende hovedtype med 10 eksemplarer og Hgb. 5, Poulsen SJ 4, præget i Roskilde (den med modvendt brystbillede af kongen) optræder med 2 eksemplarer. Ikke overraskende, jo bedre kvalitet jo højereammerslag. Tolv eksemplarer over 14 år, dvs. ca. 1 mønt om året, men med store udsving, f.eks. blev der ikke auktioneret én eneste Erik Ejegod mønt mellem 2008 og 2014. Katalognr. 852-5033 og 874-18 solgt i henholdsvis 2014 og 2017 kunne godt være den samme mønt. Beskrivelse, vægt og kvalitet er enslydende i de to kataloger, og en visuel sammenligning af de to fotos bestyrker formodningen.

Tabel 1. Vurderings- og hammerslagspriser for Erik Ejegod mønter solgt på Bruun Rasmussens traditionelle møntauktioner mellem 2008 og 2023.

Katalog/ År	Lot	Beskrivelse	Kval	Vurd/Ham merslag
913 / 2023	24	Lund, penning, Hgb. 3, Poulsen SK 8, møntmester Biorn, 0,73 g, let bøjet, overfladiske ridser – type med Guds lam.	1	10.000
910 / 2022	164	Lund, penning, Hgb. 3, Poulsen SK 8, 0,69 g – udmærket eksemplar med Guds lam	1	15.000 12.000
907 / 2022	150	Lund, penning, Hgb. 3, Hbg. auktion 1274, Poulsen SK 8, 0,61 g, bærer møntprægeren Bjørns navn på adversen i stedet for som vanligt på reversen.	1	12.000 9.000
901 / 2021	22	Roskilde, penning, Hgb. 5, Hgb. auktion 1280, Poulsen SJ 4, møntmester Anut, 0,99 g – et af de absolut smukkeste privatejede eksemplarer af denne sjældne type.	01- 1+	15-20.000 21.000
897 / 2020	239	Lund, penning, Hgb. 3, Poulsen SK 8, møntpræger Biorn, 0,81 g – sjælden type i et usædvanlig smukt eksemplar.	1+	15.000 13.000
894 / 2020	24	Lund, penning, Hgb. 3, Poulsen SK 8, møntmester Biorn, 0,68 g – enestående velpræget eksemplar med Guds lam.	01- 1+	20.000 46.000
889 / 2019	824	Lund, penning, Hgb. 3, Poulsen SK 8, 0,69 g – udmærket eksemplar af denne sjældne og interessante type med Guds lam.	1	10.000 16.000
878 / 2018	31	Roskilde, penning, Hgb. 5, Hgb. auktion 1279, møntmester Anut, 0,98 g – sjælden.	1+	15.000 21.000
874 / 2017	18	Lund, penning, Hbg. 3, Poulsen SK 8, 0,72 g – partielt svagt præg, et udmærket eksemplar med Guds lam.	1	12.000 10.000
852 / 2014	5033	Lund, penning, Hbg. 3, Poulsen SK 8, 0,72 g – partielt svagt præg , et udmærket eksemplar med Guds lam.	1	9.000 14.000
848 / 2014	5023	Lund, penning, Hbg. 3, Poulsen SK 8, 0,68 g – partielt svagt præg, et glimrende eksemplar med Guds lam.	1+-1	8.000 19.000
791 / 2008	5012	Lund, penning, Hgb. 3, 0,65 g – sjælden.	1	5.000 9.500

Erik Ejegods jyske mønter fra Randers og Aalborg har således ikke været at finde på en traditionel Bruun Rasmussen auktion inden for det seneste årti.

Hvis man kunne tænke sig at samle en mønt fra hver af Svend Estridsens fem sønner, der alle blev danske konger, må man nok belave sig på at komme af med en mindre formue.

Referencer

Indlægget er sammenstillet ved anvendelse af følgende historiske kilder:

Bendixen, K. Skatten fra Lundby Krat. Et himmerlandsk skattefund fra Erik Ejegods tid. København 1993).

Dansk Mønt's hjemmeside danskmoent.dk

Galster, G. Unionstidens Udmøntninger. Danmark og Norge 1397-1540, Sverige 1363-1521. Dansk Numismatisk Forening, København 1972.

Galster, G. Vikingetids møntfund fra Bornholm. Nordisk Numismatisk Årsskrift 1977-78. Universitetsforlaget 1980.

Hauberg, Peter. Gullands Myntvæsen. Aarbøger for nordisk Oldkyndighed 1-72, 1891.

Hauberg, Peter. Myntforhold og Udmyntninger i Danmark indtil 1146. København 1900.

Holm, Johan Chr.. Atlas over Danmarks Mønter ca. 870-1241. Tavle 12 nederst. Genoptryk efter P. Hauberg. København 1965.

Horsnæs, Helle W., Moesgaard, Jens Christian, Märcher, Michael. Denar til daler. Danmarks Mønthistorie indtil 1550. Danmarks National Bank, 2018, nationalbanken.dk/da/publikationer/jubilaumsboeger

Jensen, Jørgen Steen, Bendixen, Kirsten, Liebgott, Niels-Knud, Lindahl, Fritze, Grinder-Hansen, Keld, Posselt, Gert. Danmarks middelalderlige skattefund c. 1050-c. 1550, del 1. Det kgl. nordiske Oldskriftselskab, København 1992.

Jensen, Jørgen Steen. Tusindtallets danske mønter fra Den kongelige Mønt- og Medaillesamling. Erik Ejegods jyske mønter. Nationalmuseet, 1995.

Kulturrådet i Frederikssund kuf.dk/erik-ejegod

Poulsen, Thomas Guntzelnick. De danske udmøntninger under Svend Estridsens sønner 1074-1134, side 117-221. Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie 2015. Det kgl. nordiske Oldskriftselskab København 2016, danskmoent.dk/pdf/ANOH2015.pdf

Spørgsmål til klubmesterskab i MØNTEN forår 2023

Klubmøde den 20. marts

A) Statsbankerotten startede den 5. januar, men i hvilket år?

1) 1812, 2) 1813, eller 3) 1814?

B) Danmarks Dronning Margrethe 2 pryder flere af vores mønter med sit portræt. Men hvor mange erindringsmønter figurerer hun på?

1) 16, 2) 17, eller 3) 18?

C) På flere af vore jubilæumsmønter er der flere kvindeportrætter. Hvad hed dronningen, der sammen med kongen, pryder 2 kronen fra 1892?

1) Margrethe, 2) Louise, eller 3) Alexandrine?

Klubmøde den 3. april

A) To påstande er rigtige og én er forkert, men hvilken?

1) Skikken med at præge jubilæumsmønter stammer fra Grækenland.

2) 1 skilling 1771 (brændevins skilling) er lavet af inddragede kobberkedler?

3) I 1930 prægede Danmark sin sidste guldmønt med Chr. X?

B) I hvilket land er Krone eller et lignende navn ikke benyttet som møntenhed? Spørgsmålet udgår

1) Tjekkiet, 2) Estland, eller 3) Slovakiet

C) Som mønt eksisterede 1 og 2 øre i Danmark frem til 1. april 1973 med sidste mulighed for omveksling 30. juni samme år. 5 og 10 øre mønterne blev afskaffet i 1989, men hvornår blev 25 øre mønten afskaffet?

1) 2007, 2) 2008, eller 3) 2009

Klubmøde den 17. april

- A) En møntsamler har fortalt mig, at der er præget mønter til DVI i værdierne: 1 skilling, 2 skilling, 6 skilling, 8 skilling, 12 skilling og 24 skilling. Men et andet klogt hoved har senere fortalt mig, at det ikke er rigtigt. Hvilken mønt er ikke slået, er det?
- 1) 6 skilling, 2) 8 skilling, eller 3) 12 skilling
- B) Hvornår udkom det første 1 krone seddel i Danmark?
- 1) 1913, 2) 1914, eller 3) 1915
- C) Hvilket møntmærke blev der præget på mønter fra Altona 1842-1863?
- 1) et hjerte, 2) en krone, eller 3) et rigsæble

Klubmøde den 1. maj

- A) Hvor meget vejer en guldbarre i gennemsnit?
- 1) 6,9 kg, 2) 8,4 kg, eller 3) 12,5 kg
- B) Hvor stor er Danmarks guldbeholdning, værdien var i 2021 25,6 mia. kr.
- 1) 40,8 tons, 2) 66,5 tons, eller 3) 71,9 tons
- C) Hvor opbevares størstedelen af Nationalbankens guld?
- 1) Under gulvet i kælderen hos Nationalbanken, 2) i USA, eller 3) i Bank of England (London)?

Eskilds meritter:

Spørgsmål: Hvordan går man fra travbanen med en lille formue?

Svar: Det gør man ved at komme med en stor!

Møntsalg - mandag den 4. september

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kval.	Limit	Pris
991 Helge	Danmark	2 krone, 2 små k.s.	1875	1÷	50	
992	Finland	10 Penniä, k.s.	1914	1-1+	10	
993	England	Prince Charles and Lady Diana Wedding, kobbernikkel	1981	01	20	
994	Sverige	2 krona, 14 g, Ag 0.4	1945 G	1+	20	
995 Ole	Danmark	1 skilling	1867	1++	40	
996		1 øre, jern	1918	1+	30	
997		1 øre	1969	0-01	5	
998		2 øre	1971	0-01	5	
999		10 øre, sølv	1874	1	30	
1000		2 krone	1953	1+	35	
1001		2 krone	1955	1+	50	
1002		2 krone	1956	1+	15	
1003		5 krone	1961	1(+)	10	
1004		2 krone erindringsmønt, sølv Tronskifte Fr. VIII/Chr. X	1912	01	250	
1005		2 kr. erindringsmønt, sølv Tronskifte Fr. IX/Dr. Marg.	1972	0-01	100	
1006		Årssæt 1978, banksæt	1978	0	10	
1007	Danmark	Gasmønt , Esbjerg		1++	20	
1008	Sverige	25 öre	1939	1++	10	
1009	Norge	2 øre, jern, Sieg 12 Okkupationsmønt	1945	1-1+	25	
1010		10 øre	1967	01	5	
1011		50 øre	1927	1	5	
1012	Holland	1 cent, zink	1942	1++	5	
1013		1 cent	1948	1(+)	5	
1014		10 cent	1948	1+	5	

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kval.	Limit	Pris
1015 Helge	Danmark	20 kr. Dr. Margrethe 75 år i møntbrev	2015	0	40	
1016		16 skilling	1856	1-1÷	30	
1017		16 skilling	1857	1+	65	
1018		16 skilling	1842	1	190	
1019		32 skilling	1842	1	200	
1020		½ rigsbankdaler, pudset	1855	(1)	90	
1021		1 krone	1941	1++	175	
1022		25 øre	1911	1	40	
1023		1/6 rigsbankdaler Offermark	1808	1	90	
1024		1 rigsbankdaler, pudset	1813	(1-1+)	70	
1025		Tronskiftespecie	1848	1+	900	
1026		Tronskiftespecie	1863	1+	1000	
1027		Margrethe & Henriks besøg i England, 3.5 g, guld 0.9	1974	0	1595	
1028		2 øre	1883	1+	75	
1029		2 øre	1886	1+	125	
1030		2 øre	1897	1+	20	

Bygballe Coins

Køb – Salg – Vurdering

Danske mønter, medaljer og numismatisk litteratur

www.bygballecoins.com

Møntsalg - mandag den 18. september

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1031 Helge	Danmark	2 øre	1894	1+		
1032		2 øre	1891	1+		
1033		2 øre	1889	1+		
1034		2 øre	1875	1+		
1035		2 øre	1874	1+		
1036	Sverige	1 öre	1877	1	40	
1037		2 öre	1864	1+	10	
1038		2 öre	1907	1(+)	8	
1039		5 öre	1902	1+	30	
1040		5 öre, små ridser	1907	1(+)	8	
1041	Norge	2 øre	1877	1(+)	15	
1042	Danmark	Proppenge 18 stk., samling samt i ramme anerkendelse for Restauratrice Hansine Christensen til gavn for de små i samfundet 1956-57		VK	500	
1043 Peter	Norge	10 krone guld	1902	01	9500	
1044		2 krone, sølv. Mønten med de korslagte geværer blev tildelt dem, der havde været grænsevagter i 1905 ved Norges frigørelse fra Sverige.	1907	01	4500	
1045	Danmark	2 krone, aluminiumsbronze	1951	0-01	20	
1046		2 krone, aluminiumsbronze	1952	0-01	20	
1047		5 krone, kobbernikkel	1960	01	10	
1048		5 krone, kobbernikkel	1963	0-01	10	
1049		5 krone, kobbernikkel	1969	0	50	
1050		10 krone, kobbernikkel	1979	01	15	
1051		10 krone, kobbernikkel	1981	01	15	

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1052		10 krone, kobbernikkel	1982	01	15	
1053		1 øre, bronze, flot mønt	1886	1+-01	400	
1054		5 øre 1898, bronze, små kantstød	1898	1	100	
1055		2 krone, aluminiumsbronze	1941	1-1-	50	
1056		10 øre, sølv	1911	1	75	
1057 Helge	Danmark	1/3 Speciedaler 43.1, H41A	1788	1--2	50	
1058	Slesvig	1/16 Rigsdaler	1650	1	100	
1059	Slesvig	1/16 Rigsdaler	1671	1	100	
1060	Danmark	2 øre, pletter	1874	1++	40	
1061		2 øre	1875	1	20	
1062		2 øre	1880	1	40	
1063		2 øre	1881	1	45	
1064		2 øre	1891	1+	40	
1065		2 øre	1894	1	12	
1066		2 øre	1913	1+-01	390	
1067		2 øre	1919	0-01	300	
1068		2 øre	1923	1+	30	
1069		5 øre	1908	1	40	
1070		5 øre	1920	1	20	

Møntsalg - mandag den 2. oktober

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1071 Helge	Danmark	5 øre, zink	1943	1	5	
1072		10 øre	1920	0	190	
1073		25 øre	1918	1+	40	
1074		25 øre	1922	1(+)	250	
1075		25 øre	1947	1+	40	
1076		½ krone	1939	1+	400	
1077		2 krone	1949	0-01	140	
1078		2 krone	1924	1-	40	
1079		10 krone, sølv Margrethe og Henriks Bryllup i kapsel	1967	0		
1080		10 krone, sølv Benedikte og Richards Bryllup i kapsel	1968	0		
1081		10 krone, sølv, Tronskifte i kapsel	1972	0		
1082		5 krone, sølv Frederik og Ingrids Sølvbryllup i kapsel	1960	0		
1083		5 krone, sølv Anne Marie og Konstantins Bryllup i kapsel	1964	0		
1084		200 krone, sølv Margrethes 25 års regeringsjubilæum i kapsel	1997	0		
1085		Margrethe 50 år, Medalje fremstillet af Panimex i kapsel	1990	0		
1086		5 øre, bronze	1874	1-1+	50	
1087		5 øre, bronze	1904	1+	350	
1088		2 krone, sølv	1876	1-	40	
1089		2 krone, sølv	1897	1+	500	
1090		2 krone, sølv	1899	1+	450	
1091		1 Skilling, Fr. 4	1722	1-1+	100	
1092		2 Rigsbankskilling	1818	1	50	

Lot nr.	Land	Beskrivelse	År	Kvalitet	Limit	Pris
1093		1 Rigsbankskillling	1842	1-	20	
1094	Finland	10 Penniä	1867	1++	40	
1095	Danmark	Klubmedalje 1983, sølv indpunslet nr. 14	1983	0	300	
1096		1 øre	1882	1++	250	
1097		1 øre	1883	1+	110	
1098		1 øre	1907	1-1+	20	
1099		2 øre	1915	1+	20	
1100	Grønland	50 øre	1926	1+	70	
1101		1 krone	1964	01	125	
1102	Notgeld	Haderslev, 2 stk.		VK	40	
1103		Broager, Christiansfeldt, 2 stk.		VK	40	
1104	Danmark	16 Rigsbankskillling, sølv	1842	1-	50	
1105		1 krone 12.1, H31A	1748	1--2	50	
1106		Mønter i Nordsjælland	1983		25	
1107		Mønter i Nordsjælland	1986		25	
1108		Mønter i Nordsjælland	1987		25	
1109	England	1 Penny	1997	0	10	
1110	Grækenl.	Eurosæt	2002	0	45	

Spørgsmål til klubmesterskab i MØNTEN forår 2023

Rigtige besvarelser i klubmesterskabet

20. marts: A) 2) 1813, B) 2) 17 og C) 2) Louise

3. april: A) 3) 1931 B) Udgår, C) 2) 2008

17. april: A) 2) 8 skilling, B) 2) 1914, C) 3) rigssæble

1. maj: A) 3) 12,5 kg, B) 2) 66,5 tons, C) 3) Bank of England

Tidligere opnåede auktionspriser i 2023

23. marts		3. april		17. april		1. maj	
833	4000	872	30	914	5	954	95
835	75	873	70	915	5	955	10
836	30	874	50	916	40	959	30
837	50	875	65	917	100	960	30
838	20	877	32	918	50	962	40
840	1800	878	44	919	55	963	11
842	500	879	8	920	200	964	300
843	100	880	40	924	10	965	10
844	40	882	40	925	150	966	5
845	40	883	40	926	80	967	10
846	20	884	5	927	250	968	26
848	175	885	8	929	100	970	10
849	200	886	20	931	35	971	10
852	10	887	21	937	150	973	3500
853	10	891	180	940	30	978	200
854	40	892	5	944	20	981	50
855	15	893	5	945	10	983	60
858	10	894	100	946	10		
859	21	898	40	948	100		
860	16	899	25	949	18		
861	21	902	12	950	18		
862	12	903	5				
863	14	904	5				
864	150	905	5				
865	24	908	5				
866	175	909	5				
869	25	910a	9				
870	150						

Foreningen søger mønter, medaljer, pengesedler, poletter, spillemærker, litteratur og andet numismatisk materiale til vores kommende auktioner. Klik ind på foreningens hjemmeside via nedenstående link og udfyld formularen, som du finder under 'Mønter søges'. Du behøver ikke at være medlem af vores forening.

www.frederikssund-moent.com

Scan QR koden nedenfor med din mobiltelefon og kom direkte ind på Møntens hjemmeside

